

Fet i desfet. El llegat de Cameron, construït sobre la sorra

per Lily McNulty-Bakas ([@TheBigRedLil](#))

Una vegada que li van preguntar per què volia ser primer ministre, David Cameron va respondre que creia que “ho faria bé”. Després d’un govern de coalició, d’un amb majoria absoluta de curta durada i d’una catastròfica sortida de la Unió Europea, podem ben bé dir, Dave, que no és el cas. El llegat de Cameron serà de ben segur definit –com el del seu model, Tony Blair, amb l’Iraq– per una sola paraula: Brèxit. Tanmateix, això és una caracterització inadequada dels sis anys que ha estat primer ministre del Regne Unit. A part d’unes quantes polítiques victorioses, el lideratge de Cameron s’ha caracteritzat per molts errors de càlcul i per un programa d’austeritat motivat políticament i ideològic que ha infligit molt de dolor en les parts més vulnerables de la societat, cosa que no pot ser menystinguda ni enfosquida pel Brèxit. Ara que Theresa May bombardeja dia i nit amb el missatge que ella no representa de cap manera una continuïtat amb el seu predecessor, vegem de quina manera volia Cameron que se’l recordés i, també, quin és, en realitat, el seu llegat.

David Cameron havia estat conegut fins al 23 de juny com el Premier Afortunat. El 2010 va aconseguir formar govern sense guanyar una majoria parlamentària, amb l'ajuda dels liberal-demòcrates. El 2011 va guanyar el referèndum contra la introducció de canvis en el sistema d'elecció dels diputats de Westminster i el 2014 la seva opció també es va imposar en el conegut referèndum sobre la independència d'Escòcia. Aquest segon plebiscit el va guanyar amb una campanya coneguda com a "Projecte Por", que després seria replicada en el referèndum sobre la Unió Europea, amb uns resultats diferents. La cirereta final de la ratxa de bona sort d'aquest arxiprivilegiat etonià van ser les eleccions generals de 2015, quan va obtenir la primera majoria absoluta tory dels darrers 23 anys. Tretze mesos després, però, la sort de Cameron es demostraria esgotada.

Sorprenentment, després de la desfeta del Brèxit Cameron va comprometre's a continuar servint els seus electors com a diputat fins a les següents eleccions generals, previstes per 2020. Finalment, començava a indicar que donava importància al fet de ser un diputat de circumscripció¹ i que volia honorar els seus compromisos. Vegeu, una crítica que normalment es fa als nostres primers ministres, a banda i banda de l'espectre polític, és que veuen la política com "un joc" i que res no els importa gaire a part de mantenir el càrrec... Ups! Tristament conegut pels seus girs de 180 graus, Cameron ho va tornar a fer i va dimitir com a diputat a començament de setembre: potser sí que la cosa anava només de mantenir-se al càrrec, després de tot. Tot i que potser també se li va fer molt dur de veure com May desmantellava despietadament moltes de les seves polítiques, com la prohibició temporal de l'obertura de noves escoles d'elit, que els laboristes havien impulsat a final dels 90 i que Cameron va sostenir per forjar-se un llegat centrista i sensible amb la desigualtat. Fos què fos que va persuadir-lo d'abandonar el seu compromís, sí que podem saber que no es va tractar d'un gest generós per no resultar una "distracció" pel nou govern, com ell mateix va clamant.

A final de juliol es va saber que l'home que tant havia parlat de forjar una "nova política" per "treure el gran capital de la vida pública" havia nominat a cavaller i havia donat altres regals a gairebé 50 ajudants personals, aliats polítics, activistes proeuropeus i donants dels tories. Si necessiteu una definició del capitalisme d'amiguets, heu-la aquí.

---

¹ **N.T:** al Regne Unit els diputats o MPs són elegits en circumscripcions uninominals en un sistema conegut com a "First Past the Post" (qui treu més vots, guanya), cosa que lliga els membres del Parlament amb un grup territorialitzat d'electors a qui han de servir. Tanmateix, els càrrecs més importants del govern i dels partits solen tenir altres preocupacions i tendeixen a deixar relativament oblidades les seves tasques de servei a la circumscripció.

Curiosament, de manera semblant al seu oponent al Partit Laborista Jeremy Corbyn, David Cameron és motiu d'escarni a banda i banda de l'espectre polític. És clar que qui està més content que se'n vagi són aquells que van "perdre" el referèndum del Brèxit, que el tenen pel responsable últim del resultat perquè va portar la qüestió a l'agenda política innecessàriament, i aquells que s'han oposat al seu programa d'austeritat durant anys, perquè el veien com una maniobra cínica per protegir els poderosos i els privilegiats a costa dels més vulnerables. Però com mostren les enquestes, el públic general també considera que la seva successora està més en línia amb el poble: un 52% dels que van respondre una enquesta de ComRes el setembre afirmaven que May "entén allò que importa a la gent del carrer del Regne Unit" millor que Cameron. La premsa de dreta no ha estat tampoc particularment amable amb ell i l'ala euroescèptica del partit no el troba a faltar en absolut, ocupats com estan fent gatzara despreocupada i triomfalista mentre guien el seu titella, May, per sobre de l'arc de Sant Martí i de cap envers a la gloriosa terra del Brèxit Dur.

Durant els sis anys de Cameron al número 10 de Downing Street, també ha aconseguit coses de què pot estar orgullós. Se li ha de reconèixer que s'ha comportat com un liberal social que ha combatut el conservadorisme del seu partit i ha introduït el matrimoni homosexual, lluitant-hi a la Cambra dels Comuns. També va acceptar de reservar un 0.7% del PIB en ajuda humanitària a l'estranger, un objectiu tradicional dels laboristes. Totes dues coses seran jutjades positivament per la història. Ara ell seguiria tot dient que va ser ell qui va començar a equilibrar la comptabilitat del govern, que sota el seu mandat hi ha hagut nivells rècords d'ocupació i que va aconseguir que el Regne Unit esdevingués l'economia occidental amb un creixement més ràpid. És innegable que Cameron va treure el seu partit de la seva particular travessia pel desert i que el va portar al govern dues vegades, tot evitant pel camí el trencament del Regne Unit (si bé aquest escenari ara sembla més probable que mai). Per últim, mentre ha estat líder conservador ha tingut uns nivells de valoració rècord en l'opinió pública, en comparació amb la resta de líders de partit recent. Tanmateix, nascut de pares rics i educat en algunes de les institucions més prestigioses del Regne Unit, Eton i Oxford, Cameron era vist per alguns com un líder d'estil massa "de tranquis", relaxat. L'extresorer conservador Michael Ashcroft ha assegurat que "persistia la impressió que estava més interessat en mantenir un càrrec que en fer servir el poder que li donava per aconseguir res de particular". Sigui com sigui, Cameron tenia un repertori d'habilitats polítiques, tenia gràcia i elegància, i una autoritat tranquil·la que feia servir per projectar nocions vagues com "el conservadorisme de la gran societat" o "d'una sola nació", mentre George Osborne castigava els

pobres i els discapacitats per finançar les falles dels capitalisme. Cameron mai no va establir cap gran motiu ulterior o transcendental per la seva *premiership*. De fet, només va aconseguir projectar un incoherent liberalisme moderat de cintura cap avall mentre cruïxa els més vulnerables amb polítiques econòmiques d'austeritat i venia valors familiars cristians per comarques.

El New York Times ha identificat correctament que el problema de Cameron amb el Brèxit va ser que es va consumir tant intentant aplacar la minoria euroescèptica del seu partit que va "oblidar-se de governar". Aquest malbaratament d'un govern de majoria tory tant laboriosament assolit significa que la majoria de coses per què podem jutjar-lo, a part del Brèxit, pertanyen als seus cinc anys de govern de coalició.

Com hem mencionat abans, el Projecte Por va tornar a ser utilitzat per Cameron durant la campanya sobre la pertinença a la Unió Europea, però les previsions de catàstrofe econòmica, afebliment de la seguretat interior i pèrdua de pes al pla mundial van ser ignorades per 17 milions de persones, i es fa difícil de blasmar-los-en. La immigració, un desencadenant clau del Brèxit, ha estat utilitzada com a arma política pels conservadors i el mateix Cameron durant anys. Així que l'ex-primer ministre va clavar-se un tret al peu quan va comprometre's a rebaixar el flux migratori a les desenes de milers de persones i mai no s'hi va apropar, cosa que va regalar la iniciativa al UKIP i als euroescèptics del seu mateix partit. A més, la desigualtat i el patiment que el Regne Unit ha viscut durant els seus sis anys al govern van fer que el referèndum sobre la Unió Europea fos impossible de guanyar. Es va cavar una tomba de què era impossible de sortir: després de fer servir la UE durant anys com un boc expiatori per la pobresa i abandonat sentit pel públic britànic, Cameron no podia esperar de persuadir-lo que calia quedar-se a la Unió sense exposar que, de fet, la responsabilitat per les dificultats patides raïa en unes devastadores mesures d'austeritat motivades ideològicament.

Arribats al 2015 els tories proclamaven que havien aconseguit l'estabilitat econòmica i la posada en ordre de la comptabilitat del govern, tot i que molts defensen que les mesures fiscals restrictives van ser massa aviat i que, de manera contraproductent, van tallar massa endins i massa ràpid. Les retallades en despesa pública van afectar desproporcionadament els més pobres i vulnerables i els van deixar pitjor financerament, cosa que va fer que molts haguessin de recórrer als bancs d'aliments. El llegat de Cameron és un increment de més de mig milió d'infants en

situació de pobresa des de 2010, i això no és resultat d'una mena de "sínia" de dependència causada pels subsidis, com ho anomena Cameron, ja que dues terceres parts dels 2.9 milions d'infants en situació de pobresa tenen pares amb feina.

El llegat de Cameron és "l'impost sobre l'habitació", que retalla el subsidi a llogaters del sector públic amb una habitació lliure, decisió que els força a intentar cobrir el cost per ells mateixos. El seu llegat són els discapacitats que van veure com els seus subsidis bàsics, que els permetien portar una vida digna, eren retallats. El seu llegat és un Servei Nacional de Salut a punt de trencament per causa d'una sèrie de canvis *top-down* que ningú no havia demanat, que van ser una pèrdua de temps i que van deixar el servei infrafinançat i sobrepassat. El llegat de Cameron són els *junior doctors* a qui s'ha imposat un contracte que deien que no era ni segur ni just. El seu llegat són els joves, que ara han de pagar 9000 lliures cada any per una matrícula universitària, i que no veuen la manera d'entrar al mercat immobiliari. El seu llegat és la xenofòbia que va incrementar any rere any durant el seu mandat i que ell va alimentar quan es va referir als refugiats com un "eixam". El seu llegat és la decisió d'anar a la guerra de Líbia, un fracàs que un comitè compost principalment de diputats tories li va imputar quan va declarar-ne el primer ministre "el responsable últim".

I cal afegir que Cameron no té deliris ni s'amaga la realitat, sap que el seu currículum està trinxat: això explica que el passat juny digués que no hauríem de pretendre vincular el resultat del referèndum sobre la UE amb l'economia. El que realment volia dir és que no hauríem d'identificar com una de les principals causes del Brèxit la pobresa i l'abandó causat pels seus sis anys d'austeritat brutal. Una identificació que ell sap que és correcta.

Imatge de portada: un castell de sorra. **Font:** Morguefile.com